

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

GO! 2025
NOVA GORICA-GORIZIA

MESTNA OBČINA
NOVA GORICA

STRATEŠKI NAČRT za obdobje 2027–2031 JAVNEGA ZAVODA EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE GO! 2025

Nova Gorica, 14. 1. 2026

Strateški načrt pripravila: mag. Mija Lorbek, direktorica

UVOD	2
1 PODATKI O JAVNEM ZAVODU	3
2 PREDSTAVITEV JAVNEGA ZAVODA EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE GO! 2025	5
3 PRVI REZULTATI PROJEKTA EPK NOVA GORICA - GORICA	7
4 DOLGOROČNI PROGRAMI PROJEKTA EPK V OKVIRU JAVNEGA ZAVODA GO! 2025 V OBDOBJU 2027–2031	9
4.1 Programsko podporni stebri delovanja	9
4.1.1 Interpretacijski center EPIC	9
4.1.1 Xcenter	9
4.1.3 Mednarodna pisarna in čezmejni dogodki	10
6 ORGANIZACIJSKA SHEMA IN KADROVSKI NAČRT	10
6.1 Širša organizacijska shema EPK	10
6.2 Organizacijska shema Zavoda in kadrovski načrt	12
7 FINANČNA STRUKTURA IN INVESTICIJE	12
8 GLAVNE STRATEŠKE USMERITVE IN DOLGOROČNI CILJI PROJEKTA EPK	13
8.1 Skladnost z Lokalnim programom za kulturo Mestne občine Nova Gorica	13
8.2 Skladnost z Resolucijo o nacionalnem programu za kulturo	15
8.3 Skladnost s Strategijo razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030)	16
8.4 Skladnost s strategijo kulturne dediščine za obdobje 2027–2034	16
8.5 Strateški cilji projekta EPK	17
9 INFRASTRUKTURA	18
9.1 Xcenter	18
9.2 Interpretacijski center EPIC z EPIC distriktom	19
9.3 Super osmica	20
9.4 Večnamensko igrišče GOGI&GIGI	20
9.5 Park Rafut z Vilo Rafut	20

UVOD

Javni zavod Evropska prestolnica kulture GO! 2025 (v nadaljevanju: Zavod) je ustanovljen z Odlokom o ustanovitvi Javnega zavoda GO! 2025 – Evropska prestolnica kulture, Nova Gorica (Uradni list RS, št. 167/21, 89/22 in 34/23, v nadaljevanju: Odlok o ustanovitvi) za uresničevanje javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP, 8/25 in 77/25, v nadaljevanju: ZUJIK). ZUJIK med drugim določa, da je strateški načrt dokument srednjeročnega razvojnega načrtovanja, ki upošteva cilje in prioritete nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, program dela pa je njegov letni izvedbeni načrt, katerega sestavni del je finančni načrt.

Pričujoči strateški načrt temelji na naslednjih ključnih dokumentih (po prioritetnem vrstnem redu):

- Strateški načrt 2024–2026 JAVNEGA ZAVODA EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE GO! 2025 (v nadaljevanju: Strateški načrt 1);
- Prijavna knjiga *GO! Borderless* iz oktobra 2020, predvsem poglavje o dolgoročnih učinkih in ciljih projekta EPK (v nadaljevanju: Prijavna knjiga);
- Programska knjiga Evropske prestolnice kulture 2025 *GO! Borderless* (v nadaljevanju: Programska knjiga);
- Lokalni program kulture Mestne občine Nova Gorica in Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2024–2031 (ReNPK24–31) (Uradni list RS, št. 61/24);
- Strategije RS, EU in drugi strateški dokumenti podrobneje specificiranih v nadaljevanju.

Obdobje dolgoročnih ciljev EPK oziroma dediščine je ključno za podaljšanje učinkov projekta EPK, predvsem zaradi upravičenosti začetne investicije in doseganja pozitivnih rezultatov usklajenih s kriteriji Evropske komisije, kot so: obnavljanje mest, infrastrukture, povečanje mednarodnega ugleda mest, vnos novega življenja v kulturno dogajanje mest, izboljšanje podobe mest v očeh njegovih prebivalcev in spodbujanje turizma¹. Zavod bo tako nadaljeval uresničevanje ciljev in poslanstva projekta EPK in s tem zagotovil doseganje dolgoročnih razvojnih učinkov. Zavod bi še nadalje deloval na področjih uresničevanja kulturnega interesa, ki zagotavljajo javne kulturne dobrine z uresničevanjem javnega interesa po 8. členu ZUJIKu, poleg zagotavljanja pogojev za kulturno in umetniško ustvarjalnost, predvsem zagotavljanje pogojev za kulturno in umetniško ustvarjalnost, **razvoj podpornega okolja v kulturi in čezsektorske kulturne inovacije**, ter zagotavljanje pogojev za **mednarodno prepoznavnost in uveljavitev slovenske kulture in umetnosti v mednarodnem prostoru (Ur. l. št. 77/2025)**.

¹ (Vir: <https://culture.ec.europa.eu/policies/culture-in-cities-and-regions/about-european-capitals-of-culture>).

1 PODATKI O JAVNEM ZAVODU

Mestna občina Nova Gorica je za izvedbo dejavnosti projekta oz. programa ustanovila Javni zavod GO! 2025 – Evropska prestolnica kulture, Nova Gorica (v nadaljevanju: zavod) in je njegova edina ustanoviteljica. Sofinancer programa EPK 2025 je Ministrstvo za kulturo RS.

Podatki o ustanovitelju oziroma nosilcu naziva

Naziv	MESTNA OBČINA NOVA GORICA
Naslov	Trg Edvarda Kardelja 1 5000 Nova Gorica
Odgovorna oseba	Samo Turel župan Mestne občine Nova Gorica
E-naslov	mestna.obcina@nova-gorica.si
Spletna stran	http://www.nova-gorica.si
Matična številka	5881773
Davčna številka	SI 53055730
Transakcijski račun	SI56 0128 4010 0014 022, odprt pri Banki Slovenije

Območje občine: Mestna občina Nova Gorica je razdeljena na 19 ožjih delov oziroma krajevnih skupnosti, to so: Čepovan, Banjšice, Lokovec, Grgarske Ravne-Bate, Lokve, Lazna, Grgar, Solkan, Trnovo, Ravnica, Kromberk-Loke, Nova Gorica, Ozeljan, Rožna Dolina, Osek-Vitovlje, Šempas, Prvačina, Dornberk, Branik.

Zastopanje občine: Na podlagi Zakona o lokalni samoupravi Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 11/14 – popr., 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 – ZIUOOPE, 62/24 – odl. US, 102/24 – ZLV-K in 83/25 – ZOUL in Statuta Mestne občine Nova Gorica (Uradni list RS, št. 13/12, 18/17 in 18/19) zastopa in predstavlja občino župan.

Podatki o sofinancerju

Naziv	REPUBLIKA SLOVENIJA, MINISTRSTVO ZA KULTURO
Naslov	Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana
Odgovorna oseba	dr. Asta Vrečko, ministrica

E-naslov	gp.mk@gov.si
Spletna stran	https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-kulturo/
Matična številka	2399342000
Davčna številka	70949417
Transakcijski račun	SI56 01100-6300109972

Organa zavoda sta direktor in svet zavoda, notranja organizacija zavoda je opredeljena v Pravilniku o spremembi pravilnika o notranji organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest Javnega zavoda GO! 2025 – Evropska prestolnica kulture (01/2023, 02/2024).

2 PREDSTAVITEV JAVNEGA ZAVODA EVROPSKA PRESTOLNICA KULTURE GO! 2025

Zavod je ustanovljen za izvedbo projekta Evropska prestolnica kulture (v nadaljevanju: EPK) po tem, ko so člani mednarodnega sveta neodvisnih strokovnjakov 18. decembra 2020 na tiskovni konferenci razglasili, da za naziv Evropske prestolnice kulture za leto 2025 v Republiki Sloveniji priporočajo skupno kandidaturo mest Nove Gorice in Gorice z obrazložitvijo: »Mesti, ki so ju razdelile vojne, združila pa sodelovanje in tesno prijateljstvo, sta si postavili ambiciozen cilj – biti prva čezmejna evropska prestolnica kulture.« na podlagi Prijavne knjige.

Slednja razdelja tudi obdobje dolgoročnih učinkov, kjer so predstavljeni tudi **trije dolgoročni cilji** obeh mest (Prijavna knjiga, str. 5–7):

Cilj1: Nova Gorica in Gorica – eno čezmejno evropsko mesto

»Da utrdimo in zagotovimo relevantnost tega, bomo:

- poskrbeli, da bo čezmejna kulturna strategija vključena v pravni okvir obeh skupnosti kot dolgoročna politika, ki ji bodo zavezane tudi prihodnje občinske uprave;
- spodbudili občinski upravi, da najkasneje do leta 2021 začneta delati na skupni strategiji razvoja mest ter na strategijah turizma in blagovne znamke mesta;
- v fazi priprave začeli neizprosno iskreno razpravo o tem, zakaj je jezik še vedno ideološko vprašanje;
- ohranili pristop od spodaj navzgor, delovali s prebivalci in za njih, spoštovali njihovo občutljivost ter nežno in spoštljivo premikali njihove meje.«

Cilj2: Zeleno, živahno mesto z visoko kakovostjo življenja

»Da pa bi dosegli najbolj ambiciozen del tega cilja, ki je do leta 2040 zmanjšati razliko med povprečno starostjo prebivalcev mest in povprečjem cele države za pol leta, je potrebno dosledno in dobro načrtovano dolgoročno delo. Zato bomo:

- vključili cilje EPK v Regionalni razvojni program, ki je trenutno v pripravi, in v prihodnje razvojne načrte, pri čemer se popolnoma zavedamo, da moramo svoja prizadevanja usklajevati;
- povečali vlogo kreativnih industrij v našem programu in dali večji poudarek dejavnostim za ustvarjanje delovnih mest (nove turistične ponudbe, IT izdelki itd.);
- vključili prebivalstvo v razprave o zeleni mobilnosti in trajnostnih oblikah bivanja.«

Cilj3: Inovativno mesto s podjetniško miselnostjo

»GO! 2025 mora motivirati ljudi, da vlagajo svoj čas in energijo v kulturo, in jih opolnomočiti, da si bodo upali iz ustvarjalnosti napraviti svoj poklic. Zato bomo:

- še naprej sodelovali z gospodarskim sektorjem, poslušali deležnike in iskali način za spodbujanje resničnega, neposrednega dialoga med podjetji in institucijami;
- pripravili namenski petletni delovni načrt za razširitev mednarodnih povezav na vseh področjih;
- uvedli inovativna orodja, npr. v urbanističnem načrtovanju (Kulturna izboljšava sosesk) in kulturnem turizmu (Tovarna doživetij).«

Zavod si bo še naprej prizadeval za uresničevanje dolgoročnih ciljev in upravljal skladno z aktivnostmi Odloka o ustanovitvi. Zavod bo tako še naprej zagotavljal javne kulturne dobrine z uresničevanjem javnega interesa po 8. členu ZUJIKu, predvsem opravljanje javne službe razvoja podpornega okolja v kulturi, čezsektorske kulturne inovacije, mednarodne prepoznavnosti in uveljavitve slovenske kulture v mednarodnem prostoru.

3 PRVI REZULTATI PROJEKTA EPK NOVA GORICA - GORICA

Programski cilji projekta EPK so glede na kriterije Evropske komisije okvirno razdeljeni na programske učinke in posredne učinke. Naslednji programski učinki so bili v GO! 2025 uresničeni že v prvem letu v okviru uradnega programa in dopolnjeni s spremljevalnim programom:

- **Bogastvo in raznolikost evropskih kultur** sta bila izražena z razvojem več kot 80 projektov uradnega programa, ki predstavljajo avtentično kulturo brezmejnega območja, ter dodatnih 40 projektov Sklada malih projektov Interreg GO! 2025;

- **Kulturne značilnosti, ki jih Evropejci delimo**, je projekt uresničil z izpostavljanjem skupne dediščine, ustvarjalnosti, jezikovne in kulturne raznolikosti ter z izgradnjo prve čezmejnne kulturne skupnosti;

- **Občutek pripadnosti skupnemu evropskemu kulturnemu prostoru** je GO! 2025 krepil z raznovrstnim čezmejnem programom, ki je prebivalcem ponudil skupna doživetja, sodelovanje in izmenjave na 870 dogodkih uradnega programa z 19.000 sodelujočimi. Dogodke je obiskalo več kot 1,5 milijona obiskovalcev. Ta občutek je dodatno okrepil Sklad malih projektov GO! 2025, ki je ustvaril 240 čezmejnih spremljevalnih dogodkov, sklop GO! 2025 in prijatelji pa je dodal še 120 ljubiteljskih in 400 komercialnih dogodkov;

- **Projekt GO! 2025 je izjemno poudaril prispevek kulture k razvoju mest** s 13 čezmejnimi intervencijskimi točkami, kjer kultura igra ključno vlogo pri oživljanju javnih prostorov.

EPK je prinesel veliko širše učinke kot zgolj v programskem smislu že v prvem letu, ki bi jih bilo strateško smiselno nadaljevati še naprej na področjih, na naslednjih področjih, ki jih kot strateška zaznava tudi Evropska komisija:

- **Vpliv na obnavljanje mest** predvsem skozi strateške čezmejne investicije v skupni vrednosti več kot 200 milijonov EUR. Te so vključevale prenovo ključnih javnih površin, ki so postali prostori srečevanj, kulture in turizma. Osrednja med njimi so: EPIC center, Super Osmica, Trg Evrope, Rafutski park, Xcenter, Amfiteater SNG Nova Gorica, nova prizorišča za velike dogodke EPIC distrikt in Rdeča hiša ter druga prizorišča, zaradi katerih je kultura postala pomemben motor trajnostnega razvoja mest.

- **Povečanje mednarodnega ugleda** Nove Gorice in Gorice z obsežno promocijo v tujini, številnimi partnerstvi po Evropi ter medijsko izpostavljenostjo v vodilnih svetovnih medijih, vse od CNN do Nikkei, z okoli 20.000 objavami samo v Sloveniji. Odbor za kulturo in izobraževanje Evropskega parlamenta je GO! 2025 imenoval kot najbolj izjemno EPK v zgodovini in vzorčni primer čezmejnega sodelovanja, kar je mesti umestilo na evropski kulturni in politični zemljevid.

- **Izboljšanje podobe mest** v očeh prebivalcev z oživljanjem javnih prostorov in velikim obiskom prireditev – več kot milijon in pol obiskovalcev. Projekt EPK je čezmejno regijo postavil v središče evropske pozornosti, nastajajoča brezmejna identiteta pa je še dodatno okrepila ponos prebivalcev obeh mest.

- **Vnos novega življenja v kulturno dogajanje mest** se je izvedel tako z uradnim programom kot s spremljevalnimi programi z več kot 1600 dogodki. Od tega je bilo več kot 870 dogodkov uradnega programa, ki jih je skupaj obiskalo več kot milijon obiskovalcev, več kot 240 čezmejnih spremljevalnih dogodkov projektov Interreg SPF GO! 2025 (v upravljanju EZTS GO), 120 dogodkov ljubiteljske kulture GO! 2025 in prijatelji v krajevnih skupnostih MONG in več kot 400 komercialnih dogodkov z imenom GO! 2025 & Friends v deželi FJK z več kot 500.000 obiskovalci.

- **Spodbujanju turizma** z oblikovanjem nove turistično privlačne ponudbe in povečanja privlačnosti obstoječe predvsem ob Trgu Evrope, v Rafutskem parku in na Gradu Rihemberk, z množičnimi čezmejnimi dogodki, kot so Brezmejni okusi in Borderless Giro, ter z razvojem novih turističnih produktov, kot so BulevAR, Šverc tura in Art Hotel Park HIT. Vse to se odraža v izjemno pozitivnih rezultatih obiska in zanimanja za obe mesti z 20-odstotnim porastom nočitev v letu 2025 (vir: NiST), 30-odstotnimi povečanimi prihodki (vir: NiST) in 27-odstotnim višjim povprečnim dnevnim prometom avtobusov (vir: DRSI), kar pomeni pomemben dodaten turistični prihodek za obe mesti. Največji prirast nočitev je bil julija 2025, ko je v Mestni občini Nova Gorica nočilo 42,4 odstotka več ljudi kot leto prej. V tem mesecu so se odvili programski vrhunci kot denimo dva koncertna večera s skupnim naslovom Točka srečanja, z Alexandrom Gadžijevim na Trgu Evrope in v Baziliki na Sveti Gori, glasbeno-plesna uprizoritev *Brezmejno telo* z MN Dance Company na pomniku Cerje, gledališka predstava 1978 Tomija Janežiča, klovnovske predstave Mesto klovnov v Borovem gozdičku, odprl se je tudi tunel pod Kostanjevico v izvedbi Galerije GONG in druge prostorske intervencije.

4 DOLGOROČNI PROGRAMI PROJEKTA EPK V OKVIRU JAVNEGA ZAVODA GO! 2025 V OBDOBJU 2027-2031

Pričujoči dokument obravnava obdobje zagotavljanja dolgoročnih ciljev projekta EPK, vključuje tudi priporočila strokovnjakov za dolgoročne učinke kulturnih projektov, vključno s širšo javno razpravo 4. 12. 2025 pod vodstvom Rosselle Tarantino in dr. Beatriz Garcia.

Središče skupnega dogajanja in simbolni prostor srečevanja je EPIC distrikt ob Trgu Evrope s širšim celotnim zelenim pasom, ki se razteza od igrišča GOGi & GIGI do Parka Rafut na stičišču obeh mest in simbolni stik evropskih različnosti: kultur, jezikov, tradicij, izkušenj. Tukaj se ustvarja multikulturna podoba Goriške, prizorišča pa se nato širijo koncentrično v obe mesti.

Zavod se bo v obdobju zagotavljanja dolgoročnih učinkov osredotočal na tri glavna področja opravljanja javne službe in sicer razvoja podpornega okolja v kulturi, čezsektorske kulturne inovacije, mednarodne prepoznavnosti in uveljavitve slovenske kulture v mednarodnem prostoru. Te bodo izvedene v glavnini izvedene skozi programske podporne stebre Xcenter, interpretacijski center EPIC in mednarodna pisarna.

4.1 Programsko podporni stebri delovanja

Programsko-podporni stebri delovanja so osredotočeni na glavne enote delovanja Zavoda in sicer: podporne stebre Xcenter, interpretacijski center EPIC in mednarodna pisarna.

4.1.1 Interpretacijski center EPIC

Interpetacijski center EPIC je eden izmed osrednjih prostorov doseganja dolgoročnih učinkov EPK kjer se bodo ob lastni produkciji v manjšem obsegu odvijala manjši programi nadaljevanja odmevnih programskih vruncov projektov iz leta EPK kot so: Brezmejno telo, Točka srečanja z Alexandrom Gadžijevim, projekti Zorana Mušiča, Basaglia, Dodekalogija, Sezona obiranja zgodb, VisbR.o.R. in drugi. V obdobju zagotavljanja dolgoročnih učinkov se bodo ti programi povezovali v krovni program Brezmejnega festivala skladno z razpoložljivimi sredstvi in kriteriji iz Strategije 1.

V obdobju zagotavljanja dolgoročnih učinkov se sklopi projektov iz Prijavne knjige ne izvajajo več, v omejenem obsegu se izvaja doseganje dolgoročnih učinkov stebrov Prijavne knjige EPICenter, GO!Delimo, GO!Evropa, GO!Zeleno.

4.1.1 Xcenter

Xcenter bo v obdobju zagotavljanja dolgoročnih učinkov v prilagojenem obsegu nadaljeval nekatere programe sklopa »Podporni programi in krepitev zmogljivosti«. Nadaljujejo se aktivnosti podpornega okolja za kulturo kot npr. predstavitve in delavnice za pridobivanje

nepovratnih evropskih sredstev v sodelovanju s pristojnimi organizacijami za nosilce programov na področju razpisov, komunikacij in drugega svetovanja.

4.1.3 Mednarodna pisarna in čezmejni dogodki

V obdobju zagotavljanja dolgoročnih učinkov se sklopi projektov iz Prijavne knjige ne izvajajo več, v omejenem obsegu se v mednarodni pisarni razvijajo dolgoročni učinki projektov izvaja doseganje dolgoročnih učinkov množičnih čezmejnih kategorije »Stop the City Moment / Ustavimo mesto!«... Kategorija je obsegala projekte »Od postaje do postaje / From Station to Station« (otvoritev), »Pohod za Evropo / March for Europe«, »Okusi brez meja / Borderless Tastes« in »Brezmejne luči / Borderless Lights« (zaključek), pa tudi posamezne dogodke, kot sta bila denimo »Brezmejna zabava / Borderless Party« in Brezmejna kavarna v Kavarni EPIC, ki so dodatno združili prebivalce na obeh straneh meje. V to kategorijo so vključeni institucionalni deležniki projekta EPK: EZTS GO/GECT GO, Mestna občina Nova Gorica, Občina Gorica, Dežela FJK kot tudi čezmejni umetniki in društva ter drugi javni zavodi in društva z obeh strani meje-

Zaradi izjemnega odziva, velikega obiska in odmevnosti tako nacionalne kot tudi mednarodne javnosti je v pričujočem dokumentu predlagano, da bi se množična kategorija dogodkov v obdobju dolgoročnih učinkov projekta EPK združila v »Brezmejni festival/ Borderless Festival«, ki bi še naprej »ustavljal mesti« in predstavljal različna področja čezmejne produkcije od gledališča, glasbe, plesa, filma, vizualne in intermedijske umetnosti ter drugih. Kot tak bi zagotavljal mednarodno prepoznavnost in uveljavitev slovenske kulture in umetnosti v mednarodnem prostoru.

Oddelek nadaljuje tudi nekatere podporne aktivnosti sodelovanja pri projektu Brezmejno brezžično v okviru platforme go2025.eu (upravljanje EZTS GO), mednarodna gostovanja v sodelovanju z veleposlaništvu, kulturnimi centri in drugimi evropskimi prestolnicami kulture ter italijanskimi prestolnicami kulture.

6 ORGANIZACIJSKA SHEMA IN KADROVSKI NAČRT

6.1 Širša organizacijska shema EPK

V prijavni knjigi je bilo za formalno upravljavsko strukturo projekta EPK 2025 Nova Gorica - Gorica predvideno, da vlogo nosilne institucije prevzame Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS GO). Z Odlokom o ustanovitvi pa je bil na 31. redni seji Mestnega sveta Mestne občine Nova Gorica (20. oktobra 2021) za celostno vodenje projekta imenovan Zavod GO! 2025. Leta 2023 sta oba subjekta uredila medsebojno pogodbeno razmerje. Pri projektu sta sodelovali še Mestna občina Nova Gorica in Občina Gorica ter s spremljevalnimi programi tudi dežela Furlanija Julijska Krajina preko ERPAC in Promoturisma. Za izvedbo celotnega projekta EPK je bilo vzpostavljenih tudi več delovnih skupin za čezmejno sodelovanje, ki so delovale tudi v obdobju poročanja in bi jih bilo smiselno obdržati v obdobju dediščine skladno z namenom projekta EPK, le v manjšem obsegu:

- **Čezmejni programi:** Za vodenje programskega dela je bila oblikovana tričlanska delovno-operativna skupina GO! 2025 (board), ki se je redno tedensko sestajala v

- hibridni obliki in po potrebi vključila še ostale sodelavce. V obdobju dediščine bo zadostovalo mesečno ali projektno usklajevanje.
- **Čezmejne projektne skupine:** Zaposleni in zunanji sodelavci zavoda in EZTS GO tvorijo čezmejne delovne skupine tudi na področju marketinga in komunikacije. Takšen model bi bilo smiselno ohraniti tudi v prihodnje za večje skupne čezmejne projekte.
 - **Infrastrukturni del je** vodila Mestna občina Nova Gorica kot nosilka naziva, zavod pa je sodeloval pri sestavi programskih in upravljaljskih potreb, in se ves čas z vsebinami učinkovito prilagajal zamudam iz objektivnih razlogov. Tak način sodelovanja bi veljalo ohraniti tudi pri razvoju kulturne in dediščinske infrastrukture v prihodnje.
 - Na področju **kulturnega turizma** je do leta 2023 delovala Županova posvetovalna skupina za turizem področja EPK, ki je združevala ključne turistične zavode na območju EPK. Ko je prenehala z delovanjem, je na tem področju nastala praznina, ki jo je zapolnil Zavod z internimi kadri v sodelovanju z zunanjim strokovnjakom za kulturni turizem. Ta se je uskladal tudi čezmejno in izvedel izobraževanja, delavnice in drugo vsebinsko in promocijsko opremo za programe ponudnikom v regiji. V obdobju dediščine bi bilo zato smiselno nadaljevati podoben model razvoja kulturnega turizma, predvsem zaradi dediščine EPK v pristojnosti zavoda,
 - V obdobju dolgoročnih učinkov projekta EPK oziroma dediščine se bo nadaljevala **izjemno uspešna mednarodna promocija** regije kot laboratorija čezmejnega sodelovanja ter komuniciranje dolgoročnih učinkov projekta EPK. Regija je postala prepoznavna kot prostor, ki dokazuje, »da so vrednote, ki nas združujejo, globlje od naših delitev, in opominja, da lahko različne identitete sobivajo ter soustvarjajo prihodnjo evropsko družbo«, je povedal Hannes Heide, vodja delegacije Odbora za kulturo in izobraževanje Evropskega parlamenta, ki si je podrobno ogledal programe in delovanje EPK ter se srečal z obiskovalci. Dejal je še: »Bil sem že v številnih evropskih prestolnicah kulture, vendar je EPK Nova Gorica–Gorica 2025 najbolj izjemna doslej.« V obdobju dediščine se bo fokus komuniciranja preusmeril s komuniciranja uradnega programa na komuniciranje čezmejnega sodelovanja, dolgoročnih učinkov EPK in dolgoročnih projektov. Pri tem je ključna tudi promocija končne evalvacije po kriterijih Evropske komisije, ki bo zaključena v začetku zadnjega kvartala 2026. Še naprej se komunicira z logotipom sestavljenim iz ikone zastave Evropske unije s pripisom »European Capital of Culture« v barvni ali črno-beli različici ter opisno v besedilih, kjer obstaja takšna možnost, pripravila pa se bo tudi naslednja *Komunikacijska strategija dolgoročnih učinkov EPK za obdobje 2027–2031*, ki vključuje širše cilje in povezave z drugimi področji kot npr. naravnih znamenitosti, športnih dejavnosti in gastronomije, ki so s projektom Evropske prestolnice kulture povezane. Vključevala bo tudi aktivnostni načrt s pomembnimi datumi in mejniki komuniciranja in načrtih komuniciranja za različne nivoje javnosti od lokalne do mednarodne v sodelovanju s povezanimi akterji projekta. Pri tem se bodo smiselno nadaljevali komunikacijski kanali, ki so se izkazali za uspešne v skladu s finančnimi sredstvi: platforma go2025.eu, informacijska točka, družbena omrežja (kanali Facebook, Instagram, YouTube, TikTok, LinkedIn), elektronski novičnik, programski časopis, plakati, POS materiali in drugo.

6.2 Organizacijska shema Zavoda in kadrovski načrt

Organizacijska shema zavoda je bila oblikovana v več oddelkih, ki bi se v dediščinskem obdobju združili zaradi manjšega števila zaposlenih na do deset kadrov.

Kadrovski načrt je prilagojen doseganju dolgoročnih ciljev po načelu optimizacije stroškov s kadri širokega nabora kompetenc, le-ti po za večje projekte sodelujejo z zunanjimi strokovnjaki. Kadrovski načrt je prilagojen doseganju kazalnikov a je zaradi stroškov dela omejen in je število redno zaposlenih kadrov znižano na 10. Organizacijsko so razvrščeni v vsebinsko-podporne stebre (EPIC center z EPIC distriktom, Xcenter, Mednarodni oddelek), ki jih podpira manjši upravljavski oddelek.

Upravljavski oddelek skrbi za organizacijo dela, finance, pravne zadeve, monitoring in evalvacijo, revizije, vodenje stroškov strukturnih projektov, poročanje. Oddelek bo skrčen na dve redno zaposleni osebi, obdržal pa nekatera zunanja sodelovanja, kot npr. pravno svetovanje in zunanje računovodstvo, revizija in svetovanje pri večjih javnih naročilih po potrebi. Oddelek bo še naprej urejal pravna razmerja in dokumentacijo k pogodbam o sodelovanju med JZ GO! 2025 in glavnima financerjema (Mestno občino Nova Gorica in Ministrstvom za kulturo). V upravljavski oddelek bo vključen krovni nadzor nad potekom aktivnosti marketinga in komunikacije, ki bodo omejene v skladu s sredstvi.

Podporno-vsebinski oddelek EPIC center delovanje zahteva vsaj tri stalno zaposlene kadre in vsaj tri strokovne zunanje sodelavce za vsebine (tehnik, galerija, tržne dejavnosti), in študente za delovanje kavarne ter informacijske točke.

Podporno-vsebinski oddelek Xcenter potrebuje za redno delovanje minimalno dva zaposlena z dvema strokovnimi zunanjimi sodelavci za programe in programsko-dežurstva skupine 4-8 študentov.

Mednarodni oddelek je osnovan na dokumentih prijavnice in strategije, ki predvidevata tudi mednarodni program v obsegu: usklajevanje in organizacijo čezmejnih dogodkov, gostovanja projektov na veleposlaništvih, kulturnih predstavništvih in aktualnih ter prihodnjih evropskih kulturnih prestolnicah in italijanskih kulturnih prestolnicah. Predvideva dve zaposleni osebi.

7 FINANČNA STRUKTURA IN INVESTICIJE

Finančna struktura projekta je izdelana v skladu z oceno dela preteklih letnih načrtov dela. Finančni viri morajo poleg občinskih virov za osnovno delovanje zajemati še državne vire, saj javni zavod GO! z izvajanjem svojega programa presega okvire občine ustanoviteljice ter s svojimi vsebinami in projekti deluje na območju številnih občin v Sloveniji in v mednarodnem prostoru. S tem pomembno prispeva k mednarodni prepoznavnosti in promociji regije in celotne Republike Slovenije, kar skladno s 67. členom Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK) opredeljuje zavod kot občinski javni zavod širšega pomena.

V nosilnem letu naziva Evropska prestolnica kulture je zavod poleg Mestne občine Nova Gorica v Sloveniji soustvarjal ali sodeloval pri programih občin Ajdovščina, Vipava, Miren–Kostanjevica, Bovec, Brda, Kanal, Kobarid, Komen, Cerklje, Idrija, Slovenj Gradec, Šempeter–Vrtojba, Tolmin, Kostanjevica na Krki, Dutovlje, Hrastovec, Maribor in Ljubljana. Na čezmejni ravni je zavod sodeloval z mesti Gorica, Oglej, Čedad, Krmin, Gradišče ob Soči, Tržič, Ronke, Števerjan, Štarancan, Casarsa della Delizia, Cmurek in druge občine. Obseg in narava izvedenih ter načrtovanih programov si bo tudi v obdobju pričujočega dokumenta prizadeval, da bo nadaljeval učinke tudi za ta širši prostor v skladu z razpoložljivimi sredstvi.

Predlagana dinamika nastajanja stroškov projekta v obdobju 2027 – 2031 na na podlagi navedenega interesa, predvideva, da Mestna občina Nova Gorica zaprosi pristojno ministrstvo, da Vladi Republike Slovenije posreduje predlog za potrditev javnega interesa države in zagotovi dodatna sredstva za izvajanje programov in programskih zaposlitev javnega zavoda GO! 2025 v višini 1.000.000 EUR letno iz vira MK in MONG. Temu bo zavod sam dodal še dodatne vire iz prihodka opravljanja dejavnosti javne službe in tržne dejavnosti. Ta sredstva bi zavodu omogočila, da bi programe širšega pomena tako nacionalno kot mednarodno še naprej izvaja do leta 2031 in s tem podaljša učinke nacionalno pomembnega projekta EPK še v obdobje dediščine.

Ocena vrednosti je pripravljena na osnovni ocene vrednosti posameznih vrst stroškov, ki so sestavljeni iz:

- programskih stroškov delovanja programsko-podpornih stebrov EPIC centra in Xcentra, s povezanimi dediščinskimi programi ter Brezmejnega festivala,
- stroškov dela, ki so sestavljeni iz stroškov dela zaposlenih na programih (7) in ostalih stroškov dela (1),
- splošnih stroškov delovanja javnega zavoda GO! 2025, ki vključujejo tekoče stroške, stroške zunanje pravnih, svetovalnih in računovoskih služb ter stroške oglaševanja,
- stroškov za izvajanje tržne dejavnosti.

Investicije in investicijsko vzdrževanje bo osredotočeno na skrbno vzdrževanje infrastrukture EPICenter, Xcenter, Super osmica, igrišče GOGI & GIGI, Rafutski park ter ostalih, ki so oziroma bodo v upravljanju zavoda in so podrobneje opisane v poglavju 9.

8 GLAVNE STRATEŠKE USMERITVE IN DOLGOROČNI CILJI PROJEKTA EPK

Projekt je usklajen s strategijami RS in EU, sledi uresničevanju ciljev Nacionalnega programa za kulturo ter se navezuje na strategije in cilje drugih sodelujočih resorjev.

8.1 Skladnost z Lokalnim programom za kulturo Mestne občine Nova Gorica

Projekt EPK 2025 je na več ravneh skladen z vizijo in dolgoročnimi usmeritvami Strategije razvoja kulture Mestne občine Nova Gorica 2025 – 2028 (v nadaljevanju: Strategija MONG).

Obdobje strategije je določeno v slovenski zakonodaji, ki za področje kulture predpisuje štiriletno lokalne programe za kulturo. Nova Gorica se je s kandidaturo in pridobitvijo naziva Evropska prestolnica kulture 2025 med drugim zavezala, da bo v načrtovanje svojega kulturnega in siceršnjega razvoja vključila tudi dolgoročne in multidisciplinarne pristope in učinke. Poleg ugleda in dviga prepoznavnosti mesta in regije naj bi naziv EPK 2025 prinesel tudi številne trajnostne učinke, tako na intelektualni kot na materialni ravni. Zato kulturna strategija daje velik poudarek prav Evropski prestolnici kulture in njeni zapuščini. V dokumentu smo zapisali, da je EPK 2025 za čezmejno somestje edinstvena priložnost za krepitev, spodbujanje in generiranje umetniških in kulturnih potencialov, je generator srednjeročnih in dolgoročnih sprememb, ki bodo učinkovale večplastno in večfazno.

Med drugim Strategija MONG vključuje tudi, da je študija Evropske komisije iz leta 2017 pokazala, da so mesta, ki so gostila EPK, v povprečju zabeležila 12-odstotni porast kulturnega turizma, kar vpliva na: prometno statistiko, statistiko nastanitvenih kapacitet, turistične izdatke in trženje kulturnega turizma. Mesta, ki so uspela kratkoročni zagon števila turistov ohraniti tudi v letih po EPK, so razvila post-EPK trženjske in dogodkovne strategije. K tej točki pričujoči dokument dodaja, da prvi uradni državni rezultati projekta EPK kažejo na nadpovprečni porast kulturnega turizma, tako nočitev kot dnevnih prihodov, v občini Nova Gorica kot širše.

Naziv EPK lahko pomaga tudi pri promociji edinstvene kulturne dediščine in identitete somestja. Kulturni program EPK vključuje široko paleto dogodkov in aktivnosti, ki predstavljajo umetnostno in kulturno ponudbo čezmejnega mesta. Poleg tega lahko naziv EPK 2025 pomaga razbiti stereotipe ter spodbujati kulturno razumevanje in sodelovanje. Program vključuje dogodke, ki združujejo ljudi iz različnih kultur in okolij, ne le somestja, ki je nosilec EPK 2025. To lahko pomaga ustvariti bolj prijazno, zanimivo in vključujoče okolje tako za rezidente kot za turiste z vsega sveta.

EPK 2025 z javnim zavodom GO! 2025 je za čezmejno somestje edinstvena priložnost za krepitev, spodbujanje in generiranje umetniških in kulturnih potencialov, je generator srednjeročnih in dolgoročnih sprememb, ki bodo učinkovale večplastno in večfazno. Učinki bodo vidni najprej v urbanem okolju (EPK distrikt in Urbani zeleni pas), z revitalizacijo degradiranih mestnih prostorov bodo trajno in trajnostno nagovorjeni izzivi na področju prostorske ureditve Univerze v Novi Gorici ter drugi infrastrukturni izzivi, s katerimi bodo ustvarjeni pogoji za razvoj kulturnih in gospodarskih dejavnosti ter seveda kulturnega turizma. Z ureditvijo/prenovo/oživiljanjem starih objektov (npr. EPIC, Super osmica, Trg Evrope ...) bodo vzpostavljeni pogoji za večnamenske vsebine, z osrednjo stalno zbirko.

8.2 Skladnost z Resolucijo o nacionalnem programu za kulturo

Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2021–2028 (v nadaljevanju NPK 2021–2028) je temeljila na analizi preteklih dosežkov slovenske kulture kot temelja za oblikovanje slovenske narodotvorne in državotvorne zavesti in ohranjanja narodnega spomina, razumevanju potreb sedanjosti, posebej zaradi oteženih pogojev delovanja kulturnega sektorja zaradi epidemije covid-19, in uveljavitvi razvojnih potencialov kulture za prihodnost, s poslanstvom, da se slovenska kultura uveljavi kot pomemben razvojni dejavnik in se tesneje poveže z drugimi sektorji, s ciljem sooblikovanja inventivne, povezane, trajnostno usmerjene, kulturno osveščene družbe, kar bo omogočilo uresničitev ustvarjalnih, inovacijskih, ekonomskih in družbenih potencialov tega področja. Projekt Evropska prestolnica kulture je pobuda Evropske unije, v okviru katere se dvema mestoma v državah članicah podeli naziv »Evropska prestolnica kulture«. Glavni cilji pobude so ohranjati in spodbujati raznolikost kultur v Evropi in poudarjati njihove skupne značilnosti ter okrepiti občutek državljanov, da pripadajo skupnemu kulturnemu prostoru na eni strani ter spodbujati prispevek kulture k dolgoročnemu razvoju mest na drugi strani.

Za doseganje ciljev nacionalnega programa za kulturo je treba uveljaviti kulturne strategije, ki izhajajo iz obstoječih rešitev in obenem vzpodbujajo razvoj, ter doseči posodobitve kulturno-političnega sistema, ki prinašajo višjo stopnjo medsektorske povezanosti in vključenosti kulture v trajnostne razvojne strategije. Razvojni vidiki vključujejo tudi prenovu in izgradnjo javne kulturne infrastrukture, uvajanje novih tehnologij in sodobnih pristopov, vključno z digitalizacijo, vzpostavitev vzdržnega sistema financiranja, krepitev vključenosti prebivalstva v kulturno dogajanje, še posebej na področju kulturno-umetnostne vzgoje in ljubiteljske kulture, in učinkovito mednarodno promocijo ter uveljavitev slovenske kulture.

Iz navedenega izhaja, da je projekt EPK skladen z nacionalnim programom za kulturo, saj je namen projekta Evropska prestolnica kulture GO! 2025 opozoriti na bogastvo in raznolikost evropskih kultur ter njihove skupne značilnosti, kot tudi spodbuditi boljše medsebojno razumevanje med evropskimi državljani in spodbujati prispevek kulture k dolgoročnemu razvoju mest. Evropska prestolnica kulture je predvsem priložnost za regeneracijo mesta, dvig prepoznavnosti mesta, širitev podobe mesta v očeh svojih prebivalcev, spodbujanje turizma in priložnost za prevetritev kulturne ponudbe v mestu.

Leta 2024 sprejeta Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2024-2031 (ReNPK 24-31) je kot temeljno vodilo sprejela zavezo o ohranitvi kulture v sferi javnega dobrega, ki jo opredeli v treh nosilnih stebrih: Kultura za povezano družbo, Kultura kot javno dobro in Kultura za trajnostno prihodnost. Program EPK 2025 je v celoti anticipiral to triado, še posebej s trajnostnim pristopom, načelom ponovne rabe namesto novogradenj ter z razvojem čezmejnega somestja.

8.3 Skladnost s Strategijo razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030)

Projekt je skladen s Strategijo razvoja Slovenije 2030, ki je krovni razvojni okvir, ki ga določa Vizija Slovenije, pregled trenutnega stanja, pa tudi globalni trendi in izzivi. SRS 2030 v središče razvoja postavlja kakovostno življenje za vse, kar je osrednji cilj SRS 2030. Uresničimo pa ga lahko le z uravnoteženim gospodarskim, družbenim in okoljskim razvojem, ki upošteva omejitve in zmožnosti planeta ter ustvarja pogoje in priložnosti za sedanje in prihodnje rodove. Na ravni posameznika se kakovostno življenje kaže v dobrih priložnostih za delo, izobraževanje in ustvarjanje, v dostojnem, varnem in aktivnem življenju, zdravem in čistem okolju ter vključevanju v demokratično odločanje in soupravljanje družbe. Že iz navedenega je razvidno, da bomo z izvedbo projekta prispevali k doseganju osrednjega cilja SRS 2030. Projekt bo tako pripomogel k neposrednemu in posrednemu doseganju naslednjih razvojnih ciljev SRS 2030: zdravo in aktivno življenje, znanje in spretnosti za kakovostno življenje in delo, dostojno življenje za vse, kultura in jezik kot temeljna dejavnika nacionalne identitete, konkurenčen in družbeno odgovoren podjetniški in raziskovalni sektor ter učinkovito upravljanje in kakovostne javne storitve.

Mednarodni doseg projekta EPK pomembno prispeva k ugledu Republike Slovenije ter utrjuje vlogo kulture kot razvojnega dejavnika na področjih kulturnega turizma, kulturne diplomacije, kulturno-kreativnih industrij in širših medsektorskih politik. Zavod je s svojimi programi prepoznan kot primer dobre prakse v evropskem prostoru, kar je potrdil Odbor za kulturo in izobraževanje Evropskega parlamenta z uradnim obiskom, kjer je bil čezmejni model Evropske prestolnice kulture ocenjen kot najbolj izjemen v zgodovini EPK, strateško sodelovanje z mestom Chemnitz 2025 pa utrjeno s podpisom Memoranduma in skupne predstavitve v Evropskem parlamentu, kjer je zavod prispeval k razpravam o kulturi kot učinkovitem orodju za povezovanje držav in krepitev evropskih vrednot. Ti rezultati dokazujejo, da program služi neposredno interesu Republike Slovenije na ravni ugleda, kulturne diplomacije in inovativnega modela mednarodnega sodelovanja.

Med dolgoročne učinke EPK, ki jih vredno nadaljevati, je tudi nudenje podpore mednarodnim delegacijam, ki obiskujejo Novo Gorico kot primer dobre čezmejne prakse iz različnih evropskih krajev z zahtevno zgodovinsko izkušnjo, kot že npr. Irska-Severna Irska, Švedska–Finska, Ciper-Severni Ciper...

8.4 Skladnost s strategijo kulturne dediščine za obdobje 2027–2034

Izhodišče strategije je načelo celostnega ohranjanja dediščine kot temelja nacionalne identitete, kulturne raznolikosti Slovenije (ki se prepleta z izjemno krajinsko in biotsko raznovrstnostjo), privlačnosti države za življenje državljanov, za izobraževanje, za razvoj, za turizem in druge gospodarske dejavnosti. Je temelj sodobne ustvarjalnosti ter prepoznavnosti Slovenije v mednarodni skupnosti. Splošni cilji strategije so s pomočjo dediščine prispevati h kakovosti življenja in k bolj povezani družbi, pospešiti trajnostni razvoj Slovenije in izboljšati odnos družbe do dediščine. »Glavni izziv Strategije je ustvariti sinergijo

med obstoječimi sektorskimi cilji, usmeritvami in ukrepi na področjih, pomembnih za ohranjanje dediščine, ter jih izboljšati ali dopolniti, kjer je to potrebno.« Pri kulturni dediščini ne smemo pozabiti na dediščino projektov in infrastruktur evropske prestolnice kulture, ki je ključna za vrednotenje s strani strokovnega sveta EPK imenovanega na pobudo Evropske komisije.

8.5 Strateški cilji projekta EPK

V obdobju zagotavljanja dolgoročnih učinkov poteka delovanje Zavoda v skladu s smernicami zastavljenimi v Prijavni knjigi, nadalje ga razdeljuje Strategija 1 v obliki priporočil. Za izvajanje operativnih nalog, strateškega razvoja in upravljanja investicij v tem obdobju je treba zagotoviti kompetentno in izkušeno vodenje za mednarodne projekte.

Z investicijo v obdobju izvedbe je investitor usreničeval naslednje namene projekta EPK po strateškem dokumentu NIP: razvoj kulturne dediščine, priprava novih kulturnih EU projektov, razvoj kulturne zrelosti nekaterih deležnikov, nove kulturne produkcije, dvig kulturne zrelosti večine prebivalcev, projekti za okoljsko trajnost, razvoj brezmejnih prostorov v obmejnem pasu med Novo Gorico in Gorico, dvig politične volje po medkulturnem sodelovanju, pridobivanje novih znanj za razvoj podjetniške kulture, nadgradnje podpornega okolja in druge...

Strateške cilje programa v skladu z NIP, se jih je začelo dosegati šele v letu izvedbe, zaradi nestabilnega obdobja zavoda v začetku delovanja. Zato bo popolno uresničitev omogočilo šele nadaljevanje v obdobju dolgoročnih učinkov. Dolgoročni cilji tudi po definiciji zahtevajo daljše oddobje delovanja, pričujoč dokument pa je podlaga za uresničitev naslednjih:

- uveljavitev pomena kulture za identiteto naroda: v javnosti ozavestiti prispevek in pomen kulture za družbeni napredek in dobrobit prebivalcev in prebivalcev Slovenije,
- krepitev vloge in pomena slovenskega jezika znotraj enotnega slovenskega kulturnega prostora,
- izobraževanje in usposabljanje z namenom pridobivanja ključnih kompetenc trajnostnega razvoja kulture v širši regiji,
- prispevati h kakovosti življenja preko dediščine in k bolj povezani, solidarni družbi, ki temelji na kulturni participaciji in je del trajnostnega razvoja Slovenije,
- promocija in večja prepoznavnost slovenske kulture v mednarodnem okolju kot turistične in kulturne destinacije z dodano vrednostjo.

V obdobju 2027-2031 bo investitor bo z realizacijo investicije dosegel še preostale **operativne cilje** iz podlag, ki zaradi objektivnih okoliščin niso bili izvedeni v celoti v obdobju 2024-2026:

- ureditev obmejnega prostora z novo arhitekturno rešitvijo in razvoj obmejnega območja kot kulturne in turistične destinacije,
- ureditev Vile Rafut in revitalizacija Rafutskega parka,
- novi produkti na področju gastronomskega turizma,
- novi produkti na področju kulturnega turizma,
- vzpostavitev »city branda« – celostne podobe mesta.

Obdobje dediščine projekta EPK je ključno za evalvacijo in upravičenje vložka v projekt, zato so strateški cilji pričujočega dokumenta razporejeni v daljše obdobje (2027-2031) za zagotovitev trajnostnih investicij v infrastrukturo in programe.

9 INFRASTRUKTURA

Infrastruktura, ki je bila razvita zaradi vsebin EPK, je presegla napovedanih dvanajst infrastrukturnih projektov v prijavi knjigi in v celoti regenerirala obe mesti tako skozi obnove, ponovne ali druge rabe kot skozi razvoj zelenih infrastruktur. Zavod je sodeloval pri razvoju z vsebinskimi specifikacijami, monitoriranjem in evalvacijo, del njih pa je prejel tudi v samo upravljanje in sicer: interpretacijski center EPIC, Xcenter, Super osmica, Mednarodno komunikacijsko pisarno, igrišče GOGI & GIGI. Upravljanje zahtevnih stavb in zagotavljanje relevantnosti njihovih programov, ki so zanimive tako za lokalno kot mednarodno prebivalstvo zahteva specifične kompetence, ki so se izoblikovale skozi kadrovske kapacitete EPK.

Občani in različni deležniki lahko v največji meri prepoznajo tisto infrastrukturo, ki ostane kot trajna dobrina, namenjena razvoju kulturne ponudbe mesta. Vendar pa so enako pomemben del zagotavljanja dolgoročnih učinkov EPK še naprej izvajani kulturni programi v teh objektih, nadalnje mreženje in sodelovanje institucij ter razviti in aktivirani človeški viri in skupnosti. Projekt EPK je omogočil znatna strateška infrastrukturna vlaganja mesta v nekoč zanemarjene prostore, ki jih je revitaliziral in jim dodal novo namembnost, katere učinke je strateško smotrno in gospodarno nadaljevati dalj časa.

9.1 Xcenter

S prenovo leta 2022 uresničen infrastrukturni cilj iz prijave knjige (str. 100), je na Delpinovi 20 uresničil pretvorbo nekdanje trgovine v center kreativnih industrij. Kot predvideno v prijavi knjigi so se tam izvedle vsebine intermedijskih projektov in medsektorskih programov, povezanih z novimi tehnologijami, izvedle so se pa tudi številne aktivnosti podpornega okolja za kulturni sektor od delavnic, konferenc, rezidenc, dogodki na temo razvoja občinstev, usposabljanj in podobno.

Xcenter je postal tudi centralni makerspace EPK, v njem sta izdelovalnica Xmakers in Laboratorij za prihodnost hrane, deluje pa tudi stalna galerija intermedijske umetnosti. Močno se je razvilo tudi mednarodno sodelovanje in izmenjava s partnerskim mestom Chemnitz tudi skozi sodelovanje na rednem festivalu Dnevi tehnične kulture. V Xcentru ustvarjajo tudi skupine mladih v čezmejnem sodelovanju skozi stalne programe CosplayX, PlayX in Anima Manga X Club.

9.2 Interpretacijski center EPIC z EPIC distriktom

EPICenter je večnamenski interpretacijski center in čezmejni participativni prostor za razmislek, ne le o zgodovinskih dogodkih, temveč tudi o aktualnih vprašanjih, človekovih pravicah in evropskih vrednotah in vsebinah v koraku s sodobnim časom. EPIC spodbuja dialog o identiteti in skupni čezmejni dediščini, pri čemer lokalni prebivalci aktivno sodelujejo pri oblikovanju njegive vsebine. Obravnava zgodovinske in kulturne izzive ter spodbuja sodelovanje in kritični dialog. Predstavlja dinamični prostor, kjer skupni spomini niso zgolj zgodovinski artefakti, temveč žive pripovedi, ki presegajo časovne meje in med generacijami ustvarjajo trajne vezi. Tako ustvarjajo mostove med preteklostjo, sedanostjo in prihodnostjo (Programska knjiga, str. 776).

Obsega pet prostorskih sklopov:

- stalna zbirka *Mesto na meji*,
- *Galerija EPIC* za gostujoče in lastne razstave v prvem nadstropju zgradbe,
- *Kavarna EPIC* s čezmejnim družabnim programom,
- Informacijsko-prodajna točka EPIC,
- *Večnamenska dvorana EPIC* za izvajanje različnih dogodkov in seminarjev.

Ciljni trgi oziroma ciljne skupine obiskovalcev vključujejo poleg ciljne skupine individualnih obiskovalcev programa EPIC centra tudi druge ciljne skupine obiskovalcev večnamenskega interpretacijskega središča in kavarne kot npr. mimoidoči in četrtni gosti, pa tudi udeležence kongresov in seminarjev v Novi Gorici širše, umetniki, ki bodo ustvarjali svoja dela v okviru galerijske dejavnosti, nastopali v okviru glasbenih večerov, družine z otroki, družčine iz obeh mest, ki se bodo dobivale »v kavarni na meji«, vzgojno izobraževalni javni zavodi (predvsem vrtci, osnovne šole, srednje šole ipd.), drugi javni zavodi, predvsem na področju kulture, različni gospodarski in drugi subjekti, ki bodo lahko koristili večnamensko dvorano za organizacijo različnih dogodkov, vadbo ipd.

S tlakovanjem in novo celostno urbano podobo je območje EPIC distrikta ustvarilo razširjeno in funkcionalno prizorišče za množične dogodke, ki se zvezno povezuje od Trga Evrope do zelenega pasu. Prostor je v letu 2025 že gostil velike dogodke kategorije Ustavimo mesto in večje koncerte ter se tako izkazal kot izjemno živahno stičišče somestja, namenjeno tako domačinom kot obiskovalcem.

Kulturna ponudba bo prispevala dodatno atraktivnost in omogočila, da se obiskovalci profilirajo po dnevih in delih dneva. Tako bodo različne vsebine od glasbe, filmskih vsebin, literarnih večerov, delavnic, konferenc in ostalega.

9.3 Super osmica

Nov prostor na območju EPIC distrikta, ki je prinesel novo ponudbo na območju okoli Trga Evrope, ki se je v glavnini razvil za ponudbo gastronomskih produktov v povezavi s kulturo na območju okoli Trga Evrope, in v povezavi z množičnimi dogodki, posvečenimi kulinariki, kot je prireditev Okusi brez meja. Prostor v nadstropju so posvečeni podpori za nadaljnje delo EPK kot so nadaljnje pridobivanje nepovratnih sredstev, mednarodna gostovanja ali co-working.

9.4 Večnamensko igrišče GOGI&GIGI

Nov prostor na območju EPIC distrikta, večnamensko igrišče GOGI & GIGI, je prostorska nadgradnja, ki se je razvila zaradi programskega projekta Košarka v Džungli. Programski projekt je ponudil kreativno sitezo športa in urbanega umetniškega izraza. Gre za edinstveno zasnovan prostor, kjer se srečata energija igre in mesti utrip (Programska knjiga, str. 236).

Infrastruktura pomeni novo ponudbo na območju okoli Trga Evrope, namenjeno športnim in kulturnim dogodkom, saj hkrati deluje kot košarkarsko igrišče in amfiteater za kulturne dogodke. Igrišče obdano z naravno kuliso bo tudi v obdobju zagotavljanja dolgoročnih učinkov EPK navdihovalo kot platno za lokalne umetnike in kreativce, kjer se bosta prepletala tekmovalni duh, umetnost in sproščena rekreacija.

9.5 Park Rafut z Vilo Rafut

Park Rafut z Vilo Rafut je prostor povezovanja naravne in kulturne dediščine. V obdobju zagotavljanja dolgoročnih učinkov EPK še naprej ponuja program Simfoničnega gozda, ko ob prehodu po Parku Rafut obiskovalci spoznavajo drevesa ob zbiranju glasbe s pomočjo aplikacije, kjer so zabeležene dodatne informacije o drevesih, sestavi orkestra, njegovih inštrumentih ter njihovih zvokih, v celoviti gladsbeni izkušnji (Programska knjiga, str. 206). Obnovo Vile Rafut bodo spremljale delavnice ter povezava s prenovo kulturne dediščine s strateško povezano občino St. Denis (operativna cilja 4 in 9) v sodelovanju s povezanimi programi obnove kulturne dediščine in predstavitev naravne dediščine programa obnove (operativni cilj 2, 8, 9).